

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор" по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Организация и управление на производството”

Автор на дисертационния труд: Авни Илми Гashi, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: Сравнителен анализ на аграрните политики на България и Косово

Изготвил становището: Проф. д.н. Вяра Красимирова Славянска, Висше училище по агробизнес и развитие на регионите, гр. Пловдив, 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 Администрация и управление, научна специалност „Социално управление“

определенена за член на научното жури със заповед № РД-16-1077/25.11.2020 г. от Ректора на АУ.

1. Кратко представяне на кандидата

Авни Илми Гashi се е обучавал като докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет, гр. Пловдив по научна специалност Организация и управление на производството.

2. Актуалност на проблема

Аграрният сектор е със стратегическо значение за националната икономика както на България, така и на Косово. Неговата икономическа ефективност и устойчиво развитие се нуждаят от активна и последователна държавна политика.

Косово е най-младата европейска държава, чиято икономика е в процес на преобразуване. Тъй като понастоящем правителството на Косово се стреми да хармонизира своята аграрна политика с тази на останалите държави-членки на ЕС, а нашата страна е вече извървяла мъчителния път на успешната фундаментална трансформация, тя би могла да послужи като източник на ценни практики, които да подпомогнат този процес.

По тази причина, извършването на задълбочен сравнителен анализ на аграрните политики на България и Косово е проблематика, чиято актуалност и значимост безспорно заслужава изследователско внимание.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване

Осмислянето на проблема и неговото значение е в основата на правилното формулиране на целта и конкретните задачи, разработени в дисертацията.

Поставената основна цел на изследването, а именно – „да се анализират в

сравнителен план аграрните политики на Република Косово и Република България и да се трансферират, и да се предложат подходи за подобряване на политиката за развитие на земеделието на Република Косово" е пряко свързана с дефинираните пет изследователски задачи (представени като „етапи“), последователно решени в параграфите на дисертационния труд.

В работата по дисертацията са използвани количествени и качествени методически, като: проучване и обобщаване на теоретични и емпирични информационни източници; интервюиране; събиране, систематизиране и обобщаване на статистически данни; графично и таблично представяне на статистическа информация и др. Методите са подходящи и приложими в разглежданата проблемна сфера.

4. Познаване на проблема

Видно от обширната библиографска справка, включваща 109 литературни източника, Авни Гashi е добре запознат със състоянието на проблема.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е разработен в обем от 124 страници, илюстрирани с 29 фигури. В структурно отношение той включва въведение, две глави и заключение, които следват логиката на поставената цел и последователността при решаването на дефинираните изследователски задачи.

В съдържателно отношение дисертацията съответства на изискванията към този вид научни разработки, и предоставя достатъчно основания за висока оценка предвид на:

- подходящо избрана проблематика с безспорна актуалност и значимост както за българската, така и за косовската икономика, в частност аграрния сектор;
- фокусиране върху възможностите за усъвършенстване на аграрната политика на Република Косово чрез прилагане на добри практики, включително български;
- логично структуриране на цялостното дисертационно изследване в съответствие с решаваните в него задачи;
- демонстрирани способности за систематизиране и анализиране на голямо количество теоретична и емпирична информация, за обобщаване и синтезиране на изводи;
- извършване на задълбочен SWOT анализ чрез прилагане на експертни методи;
- използване на разбираем и същевременно терминологично издържан стил на изложение, включително прецизно оформяне на труда в техническо отношение;
- подготвяне на автореферат, съответстващ на изискванията и достоверно възпроизвеждащ съдържанието на труда в синтезиран вид.

6. Приноси на дисертационния труд

Разработеният дисертационен труд определено обогатява съществуващото знание в областта на аграрните и структурните политики, чрез предлагане на идеи за тяхното усъвършенстване. Позволявам си да откроя следните по-съществени приносни моменти в него:

1. Извършване на обхватен теоретичен анализ и на основата на критичното осмисляне на различни концепции и гледни точки, изясняване на същността и съдържанието на аграрната и структурната политика.
2. Детайлно представяне на основните мерки и инструменти, насочени към оптимизиране структурата на аграрния сектор в България и Косово.
3. Извършване на сравнителен анализ (в хронологичен план) на политиките в България и Косово както по отношение на извършената аграрна реформа и преструктуриране на земеделските стопанства, така и по отношение на държавната подкрепа в земеделието.
4. На базата на задълбочен SWOT анализ, идентифициране на проблеми и възможности за повишаване на конкурентоспособността на българското и косовското селско стопанство.

Убедена съм, че проведеното дисертационно изследване е изцяло лично дело на докторанта, съответно посочените приноси и получени резултати са негова лична заслуга.

7. Публикувани статии и цитирания

Докторантът има 3 публикувани разработки и 1 забелязано цитиране.

8. Критични бележки, въпроси и препоръки

Към съдържанието на дисертационното изследване нямам съществени забележки, но същевременно бих си позволила да препоръчам:

- прецизиране на концептуалната рамка във въведението на труда, особено по отношение на обекта и предмета на изследване, методология / методика и възприети ограничения в изследването;
- преименуване на глава втора – понастоящем заглавието е неуместно;
- по-ясно откряване на личните авторови виждания в хода на изложението;
- позоваване на актуални статистически данни (донякъде е озадачаващо основните тенденции в развитието на съвременните фермерски стопанства да се представят предимно чрез цитиране на източници от 1999, 2004, 2005, 2009 г. и т.н. – вж. стр. 21-26).

Ако е възможно, бих желала докторантът да вземе отношение по следните въпроси в хода на защитата:

1. Във връзка с прилагането на експертния метод, как може да се обясни размаха на колебание в оценките на експертите (от 1 до 6)? Прилагането на експертния метод е описано в т. 5.1. и т. 5.2, но повече детайли определено биха били от полза – например, кога е проведено изследването, колко специалисти от аграрния сектор и на какви позиции участваха в SWOT анализа, какъв е експертния им опит и т.н.
2. В труда многократно се акцентира върху негативните резултати от прилагането на неолиберална аграрна политика у нас и необходимостта от преход към протекционистична политика, в синхрон с общата аграрна политика на Европейския съюз (стр. 18, стр. 26, стр. 47 и т.н.). В светлината на множеството посочени „дефекти“ на аграрните реформи в България и Косово и отправени критики и препоръки към селскостопанската ни политика (фиг. 6 на стр. 60, а и на

"Чога Мисте синнататър" не става ясно кой е по-добрия пример? Дали наистина сънчевите съвети да съдят трансформации?

Отправените въпроси и забележки не са свързани с някакви сериозни слабости и не подценяват значимостта и качествата на дисертационния труд, нито поставят под съмнение бъдещите перспективи за неговото развитие.

Предвид високата оценка, която давам на дисертационните приноси и резултата, препоръчвам на докторанта да получава резултатите от своята творческа дейност сред всички аудитории и на вече срещу представители на държавни институции, проявяващи интерес към проблематиката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд има характер на завършено научно изследване, посветено на важен проблем и представляващо интерес не само за академичната общност, но и за професионалната практика. Неговото съдържание е показателно за многообхватно познаване на специализираната литература и научните постижения в конкретната област, както и за притежаването на качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. В дисертационния лен принос и отговарят на всички изисквания на ЗРАСРБ и Правилника на Аграр-ПОЛОЖИТЕЛНО.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Авни Илми Гashi образователната и научна степен "доктор" по научната специалност "Организация и управление на производство".

Дата: 12.01.2021 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО: (.....)